

БИОГРАФИЈА ПРОФ. ДР МИЛОША КОВАЧЕВИЋА

Милош Ковачевић рођен је у Пресједовцу, код Улога, у Босни и Херцеговини 31. 3. 1953. године. Основну, средњу школу и Филозофски факултет (изједначене групе за *Српскохрватски језик и историју југословенских књижевности и Историју југословенских књижевности и српскохрватски језик*) завршио је у Сарајеву. За успех у студију награђен је *Златном значком универзитета*.

По завршетку студија биран је на Одсеку за јужнословенске језике Филозофског факултета у Сарајеву за асистента-приправника за *Савремени српскохрватски језик*. На Филозофском факултету у Сарајеву завршио је 1980. године постдипломске студије из лингвистике, одбраном магистарског рада *Неконгруентна супстантивна синтагма у дјелима Анђелка Вулетића* (када је биран у звање асистент), а на истом факултету одбранио је 1984. године докторску дисертацију *Систем синтаксичких јединица за обиљежавање узрока у савременом српскохрватском књижевном језику*.

Године 1984. године биран је у звање доцент, а 1988. у звање ванредни професор за *Савремени српскохрватски језик (синтакса)* и *Општу лингвистику*. Године 1992. Наставно-научно вијеће Филозофског факултета у Сарајеву покренуло је поступак за избор у звање редовни професор. Поступак због рата у БиХ није на том факултету окончан. У звање редовни професор за *Општу лингвистику* изабран је 1994. године на Филозофском факултету у Никшићу, где ради од 1992. до почетка 1995. Године 1995. прелази на Филозофски факултет у Ниш, где бива биран у звање редовни професор за *Савремени српски језик (синтакса са семантиком)* и *Стилистику*. Био је матичар за оснивање Одсека за српски језик и књижевност на Филозофском факултету у Бањој Луци, и професор на тој катедри све до 2001. године. Био је и први професор на Одсеку за српски језик и књижевност на Филозофском факултету Универзитета у Источном Сарајеву. Од 2005. године редовни је професор на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу за уже научне области *Савремени српски језик* и *Теоријске лингвистичке дисциплине*.

Од октобра 1997. године до октобра 2001. године радио је као лектор и професор за *Српскохрватски језик* на Рурском универзитету у Бохуму, у СР Немачкој. Конципирао је и основао прве докторске студије из лингвистике у Републици Српској, на Филозофском факултету Универзитета у Источном Сарајеву (2014), као и прве докторске студије из филологије у Републици Србији на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу (2008), а на обома је и сада руководио и предавао, с тим да предаје и на докторским студијама на Филолошком факултету у Београду.

Проф. др Милош Ковачевић био је ментор за тридесет и осам докторских дисертација, од којих су досад одбрањене 38 на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу, на Филолошком факултету у Београду, на Филозофском факултету у Бањалуци и Филозофском факултету у Источном Сарајеву. Сада је ментор за још шест докторанада. Био је и ментор за 25 магистарских радова из лингвистике и стилистике.

Проф. др Милош Ковачевић био је руководиоца пројекта *Значај српског језика и књижевности за очување идентитета Републике Српске*, који је од 2011. до 2014. и од 2019. до 2021. финансирало Министарство науке Републике Српске; био је и руководиоца пројекта *Језик ратне поезије и прозе Републике Српске* (2009–2010) и *Језик штампе* (2010–2011), које је такође финансирало Министарство науке Републике Српске. Био је и руководиоца двају пројеката *Српски језик и друштвена кретања* (2006–2010) и *Динамика структура савременог српског језика* (2011–2020), које је у оквиру основних истраживања финансирало Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

Проф. др Милош Ковачевић је од 2018. године и руководиоца Одјела за српски језик Института „Иво Андрић“ у Андрићграду, у коме води пројекат *Значај српског језика за очување српског културног идентитета* (2018–2022).

Проф. др Милош Ковачевић до сада је, уз 24 уџбеника српског језика за основну и средњу школу, из различитих научних области српског језика (пре свега синтаксе, стилистике, социолингвистике и историје српског књижевног језика) објавио 38 научних књига, од чега су две хрестоматије (о ћирилици, и о односу писача према језику), док је једна коауторска. Иако нису у питању уџбеничке, него строго научне књиге, три су доживеле и друго издање, док је једна (*Стилистика и граматика стилских фигура*) доживела чак четири издања. Осим књига и уџбеника, и око 350 ситнијих стручних прилога, проф. др Милош Ковачевић објавио је у различитим научним категоријама преко 450 радова. Изузимајући уџбенике, проф. др Милош Ковачевић је до сада објавио укупно 927 научних прилога.

Радови проф. др Милоша Ковачевића имали су и завидан цитаторски одјек. Према налазима Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“ у цитаторској бази *Web of Science* забележено је 19 цитата, без аутоцитата из радова Милоша Ковачевића (а то је број који га сврстава међу најцитираније ауторе из хуманистичких наука код Срба на *Web of Science*). Што се пак тиче цитатности у србистици и/или сербокроатистици, број цитата засигурно прелази 3000 (три хиљаде), чему је посредан показатељ чињеница да је у следећих 15 монографија из различитих земаља бившег српскохрватског језичког простора забележено преко 250 (двеста и педесет) цитирања из радова Милоша Ковачевића (уп.: Јелица Стојановић, *Пут српског језика и писма*, Београд, 2016; Милка Николић, *Поредбено-начинске конструкције у српском језику*, Крагујевац, 2017; Марина Николић, *Категорија степена у српском језику*, Београд, 2014; Сања Куљанин, *Компарација кроз лексику и семантику*, Београд, 2017; Миланка Бабић, *Синтаксички и стилистички огледи*, Београд, 2015; Миланка Бабић, *Огледи из прагматичке синтаксе*, Источно Сарајево, 2010; Лука Вукојевић, *Izražavanje posljedičnih odnosa u hrvatskome standardnom jeziku*, Zagreb, 2008; Lejla Tekešinović, *Uzročna rečenica u savremenom francuskom i bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku*, Sarajevo, 2017; Веселина Ђуркин, *Сложени зависни везници у српском језику*, Београд, 2018; Snježana Kordić, *Relativna rečenica*, Zagreb, 1995; Ivo Pranjković, *Gramatička značenja*, Zagreb, 2013; Александар Милановић, *Језик српских песника*, Београд, 2010; Ismail Palić, *Sintaksa i semantika načina*, Sarajevo, 2007; Миливој Алановић, *Каузативност – манипулативност: од концепта ка форми*, Нови Сад, 2011; Mirela Omerović, *Nekongruentni atribut u bosanskome jeziku*, Sarajevo, 2011; Ана Јањушевић Оливери, *Интензификаторске партикуле у савременом српском језику*, Косовска Митровица – Никшић, 2018). Свима који се баве лингвистиком познато је да нема готово ниједне србистичке и/или сербокроатистичке монографије или монографске студије која је за предмет анализе имала питања синтаксе или стилистике српског језика а да међу најцитиранијим ауторима није и проф. др Милош Ковачевић.

За свој научни и друштвени допринос проф. др Милош Ковачевић добио је следеће награде и признања:

1. Српски патриотски савез Немачке: Српски оскар популарности и Српску патриотску медаљу, Диселдорф, 2000.
2. Академија Иво Андрић: „Високо интернационално признање за животно дело“, Београд, 2015.
3. Српско просвјетно и културно друштво Просвјета: Повела за допринос у чувању и јачању српске просвјете, културе и духовности, Пале, 2015.
4. International Biographical Centre of Cambridge, England: International Intellectual of the year 2001, Cambridge, England, 2001.
5. Јавна установа за културу Пале: Повела Душко Трифуновић за изузетан допринос у очувању и његовању српског језика, Пале, 2016.
6. Филолошко-уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу: Признање за изузетна научна или уметничка остварења, Крагујевац, 2016.
7. Удружење књижевника Србије: Повела за животно дело, Београд, 2017.

8. Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу: Плакета за *допринос унапређењу научноистраживачког рада*, Јагодина, 2018.
9. Министарство културе и информисања Републике Србије: Признање *Културни образац* за посвећени рад на корист наше културе, Београд, 2019.
10. Српски културни центар *Ћирилица* из Београда: *Благодарница*, Београд, 2020.
11. Филолошки факултет Универзитета у Бањој Луци: *Плакета*, Бања Лука, 2021.
12. Универзитет у Крагујевцу: *Годишња награда за изузетне резултате у научноистраживачком раду постигнуте на Универзитету у Крагујевцу*, 2021.
13. Удружење *Ћирилица* Нови Сад: Награда Мркаљ и Вук за 2020. годину, за књигу *Борба за ћирилицу и српски језик*, Нови Сад, 2021.
14. Културно-просветна заједница Србије: Изузетна Вукова награда за изузетан допринос развоју културе у Републици Србији и свесрпском културном простору, Београд, 2022.
15. Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу: Почасна диплома *Народни учитељ*, Јагодина, 2022.
16. Универзитет у Крагујевцу: *Светосавска повеља за животно дело*, Крагујевац, 2023.
17. Филолошко-уметнички факултет Крагујевац: Захвалница др Милошу Ковачевићу за постигнуте изузетне резултате који су допринели развоју Филолошко-уметничког факултета Универзитета у Крагујевцу, Крагујевац, 2023.